

บทที่ 5

ผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ ความต้องการสารนิเทศในด้านเนื้อหา รูปแบบ ภาษา และความทันสมัย วิธีการแสวงหาสารนิเทศและปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศที่ใช้ การใช้และความต้องการบริการสารนิเทศและปัญหาในการใช้บริการสารนิเทศ ของอาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเอกชน โดยตั้งสมมุติฐานไว้ว่า

1. อาจารย์ส่วนใหญ่มิ่ววัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่นำสารนิเทศเพื่อค้นคว้าประกอบในการเรียน
2. อาจารย์และนักศึกษาต้องการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาด้านบริหารธุรกิจในรูปแบบของหนังสือตำราและวารสารวิชาการ เป็นภาษาไทยในระดับสูง ความทันสมัยของสารนิเทศเป็นสารนิเทศที่ตีพิมพ์ในปัจจุบัน - 5 ปีที่ผ่านมา
3. วิธีการแสวงหาสารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษามิ่วจะค้นจากบัตรรายการและบัตรดรรชนี ที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศคือ ความยุ่งยากสืบสานในการจัดเรียงบัตรรายการและบัตรดรรชนีวารสาร ทำให้ค้นสารนิเทศที่ต้องการไม่พบ
4. แหล่งสารนิเทศที่อาจารย์และนักศึกษามิ่วใช้คือ ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยและทรัพยากรส่วนตัว ในการเลือกใช้แหล่งสารนิเทศทั้งอาจารย์และนักศึกษามิ่วเลือกใช้แหล่งสารนิเทศใกล้ตัว

5. บริการสารนิเทศที่อาจารย์และนักศึกษาใช้และต้องการใช้มากคือบริการ
ยืม - คืนหนังสือ ปัญหาในการใช้บริการสารนิเทศคือ สารนิเทศในสาขาวิชาที่ต้องการ
มีไม่เพียงพอ

งานการนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาสำหรับการนำเสนอออกเป็น
2 ส่วนคือ สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล และข้อเสนอแนะโดยเรียงเนื้อหาในส่วน
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล ออกเป็น 5 ส่วน คือ

1. จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปที่อาจารย์และนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจของ
มหาวิทยาลัยเอกชน 9 แห่ง พบว่าแบบสอบถามสำหรับอาจารย์ได้รับคืนร้อยละ 64.53
โดยมีอาจารย์ 2 สถาบันที่ตอบแบบสอบถามครบร้อยละ 100.00 คืออาจารย์มหาวิทยาลัย
พายัพและอาจารย์มหาวิทยาลัยสยาม แบบสอบถามสำหรับนักศึกษาได้รับคืนร้อยละ 100.00
จากนักศึกษา 8 สถาบันยกเว้นนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิตที่ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ
91.66 ดังนั้นแบบสอบถามที่ได้รับจากนักศึกษาทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 99.27

2. วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ

จากการสำรวจพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ซึ่งมีค่าร้อยละสูงสุด (95.91)
มีวัตถุประสงค์หลักในการใช้สารนิเทศเพื่อการสอน เนื่องจากการสอนเป็นภารกิจหลักของอาจารย์
มหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของสุรีย์ บูหงามมงคล(2527) ที่พบว่าคณาจารย์มีวัตถุประสงค์
ประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการสอนมากที่สุดและตรงกับสุรีพร (2529) ซึ่งพบว่าอาจารย์ใช้
สารนิเทศเพื่อการบรรยายในชั้นเรียน นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้พบว่าวัตถุประสงค์รองในการใช้
สารนิเทศของอาจารย์ก็เพื่อเพิ่มพูนความรู้(ร้อยละ 89.47) และทราบข่าวเหตุการณ์ที่
เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 64.91)

สำหรับนักศึกษาจากการวิจัยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ (มีค่าร้อยละสูงสุด 81.84)
มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อทำรายงาน ซึ่งก็เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

รองลงมา เพื่อค้นคว้าประกอบการเรียน (ร้อยละ 65.53) ซึ่งก็ยังคงเป็นความเห็นของนักศึกษา ส่วนใหญ่เช่นกัน

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผลการวิจัยที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศ ของอาจารย์และนักศึกษาจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้ว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มี วัตถุประสงค์ในการใช้สารนิเทศเพื่อการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สารนิเทศเพื่อค้นคว้า ประกอบการเรียน

3. ความต้องการสารนิเทศด้านภาษา รูปแบบ ภาษา และความทันสมัย

อาจารย์ต้องการสารนิเทศแต่ละเนื้อหาวิชาทางด้านบริหารธุรกิจในรูปแบบ ตำราวิชาการที่เป็นภาษาไทยและเป็นสารนิเทศที่ผลิตในปีปัจจุบันในระดับค่อนข้างมาก (หน้า 126 - 127) ยกเว้นความต้องการเนื้อหาวิชาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่พบว่า ค่าเฉลี่ยความต้องการในรูปแบบหนังสือพิมพ์มากกว่าตำราวิชาการ สำหรับวารสารวิชาการ เป็นรูปแบบสารนิเทศที่อาจารย์ต้องการรองลงมาและอยู่ในระดับค่อนข้างมากในทุกเนื้อหาวิชา เช่นกัน ยกเว้นเนื้อหาวิชาการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ที่นอกจากอาจารย์ต้องการรูปแบบ หนังสือพิมพ์แล้วรองลงมาเป็นตำราวิชาการและวารสารวิชาการ ซึ่งความต้องการนั้นก็ยังอยู่ในระดับค่อนข้างมาก ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรีย์ บุษงามงคล (2527) ที่พบว่าอาจารย์ต้องการหนังสือตำรา และสอดคล้องกับนายิกา เมฆจรัส (2529) ที่ว่าอาจารย์ นิยมใช้หนังสือตำรา

ส่วนนักศึกษาต้องการสารนิเทศแต่ละเนื้อหาวิชาในรูปแบบของตำราวิชาการ ที่เป็นภาษาไทย และเป็นสารนิเทศในปีปัจจุบันในระดับค่อนข้างมากเช่นเดียวกับอาจารย์ (128 - 129) ยกเว้นเนื้อหาวิชาเลขานุการ การตลาด การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ นักศึกษาต้องการหนังสือพิมพ์ภาษาไทย ปีปัจจุบันในระดับค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากหนังสือพิมพ์ จะเป็นแหล่งที่หาสารนิเทศที่ทันสมัยและต้องการตำราวิชาการในระดับรองลงมาแต่อยู่ในระดับ ค่อนข้างมากเช่นกัน

ผลการวิจัยในส่วนนี้สอดคล้องเป็นบางส่วนกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่าอาจารย์ และนักศึกษาต้องการใช้สารนิเทศที่มีเนื้อหาการบริหารธุรกิจในรูปแบบของหนังสือตำราและ

วารสารวิชาการ เป็นภาษาไทยในระดับสูง ความทันสมัยของสารนิเทศเป็นสารนิเทศที่ดีพิมพ์ใน
ปีปัจจุบัน - 5 ปีที่ผ่านมา

4. วิธีการแสวงหาสารนิเทศและปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศ แหล่งสารนิเทศ ที่ใช่

จากการศึกษาวิธีการแสวงหาสารนิเทศของอาจารย์พบว่าอาจารย์และนักศึกษ
ส่วนใหญ อาจารย์ร้อยละ 69.44 - 97.22 นักศึกษาร้อยละ 65.41 - 96.24 ใช้วิธีการ
แสวงหาสารนิเทศในทุกวิธีแต่ค่าเฉลี่ยวิธีการแสวงหาพบว่า วิธีการที่อาจารย์ใช้ในระดับค่อนข้าง
มากคือค้นจากบัตรรายการและทรัพยากรส่วนตัว (ค่าเฉลี่ย 2.74 และ 2.63 ตามลำดับ)
ขณะที่นักศึกษามีวิธีการค้นจากบัตรรายการ เลือกหยิบหนังสือเอกสารจากชั้นเก็บโดยไม่ได้ใช้
บัตรรายการและบัตรดรรชนีวารสารในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 2.63 และ 2.61
ตามลำดับ)

ปัญหาในการแสวงหาสารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษส่วนใหญและมีค่าร้อยละ
สูงสุด (ร้อยละ 92.78 และ 93.95 ตามลำดับ) คือไม่มีสารนิเทศที่ต้องการเพราะมีผู้ยืม
หรือหายไป

จากผลการวิจัยพบว่าวิธีการแสวงหาสารนิเทศของอาจารย์และนักศึกษ
สอดคล้องกับสมมติฐานเป็นบางส่วน คือในส่วนของการค้นจากบัตรรายการ สำหรับปัญหาในการ
แสวงหาสารนิเทศนั้นจากการวิจัยพบว่าไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน เนื่องจากปัญหาที่พบคือไม่มี
สารนิเทศที่ต้องการเพราะมีผู้ยืมหรือหายไป ซึ่งสมมติฐาน คือความยุ่งยากกลับสนในการจัดเรียง
บัตรรายการและบัตรดรรชนีวารสาร

สำหรับแหล่งสารนิเทศนั้นพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่นักศึกษใช้ทรัพยากรส่วนตัวและ
ห้องสมุดกลางของมหาวิทยาลัยในระดับค่อนข้างมาก ขณะที่นักศึกษใช้ห้องสมุดกลางของ
มหาวิทยาลัยและทรัพยากรของสาขาวิชาในระดับค่อนข้างมาก

ในส่วนของการพิจารณาเลือกใช้แหล่งสารนิเทศนั้น พบว่าอาจารย์พิจารณา
เลือกใช้แหล่งสารนิเทศใกล้ตัวเป็นอันดับแรก ขณะที่นักศึกษเลือกใช้แหล่งที่มี
สารนิเทศมากเป็นหลัก

จากผลการวิจัยพบว่าแหล่งสารสนเทศและการเลือกใช้สารสนเทศของอาจารย์นั้นสอดคล้องกับสมมติฐาน ส่วนนักศึกษานั้นพบว่าแหล่งสารสนเทศและการเลือกใช้สารสนเทศสอดคล้องกับสมมติฐานเพียงบางส่วน

5. การใช้บริการและความต้องการบริการสารสนเทศและปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศ จะเห็นได้ว่า การใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์ส่วนใหญ่จะใช้บริการ ยืม - คืน บริการอ่านในห้องสมุด และบริการรายชื้อหนังสือใหม่ ซึ่งการให้บริการดังกล่าว มีค่าร้อยละสูงกว่า 91 อาจารย์ทุกคน (ร้อยละ 100.00) ใช้บริการยืมคืน และระดับการให้บริการอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 2.68) สำหรับการให้บริการสารสนเทศของนักศึกษานั้น นักศึกษาใช้บริการอ่านในห้องสมุด (ร้อยละ 98.14) และระดับการให้อยู่ในระดับค่อนข้างมาก (2.93) รองลงมานักศึกษาใช้บริการยืม - คืน (ร้อยละ 97.98) มีระดับการให้อยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นกัน (ค่าเฉลี่ย 2.64) นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษส่วนใหญ่ (มากกว่าร้อยละ 94) ใช้บริการถ่ายเอกสารอีกด้วย

ในด้านความต้องการบริการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษานั้น อาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 94.41) ต้องการบริการยืม - คืนหนังสือในระดับความต้องการค่อนข้างมาก (2.89) นักศึกษาต้องการบริการอ่านในห้องสมุด (ร้อยละ 96.34) บริการยืม - คืนหนังสือ (ร้อยละ 96.32) บริการถ่ายเอกสาร (ร้อยละ 95.82) ซึ่งอยู่ในระดับความต้องการค่อนข้างมากคือบริการถ่ายเอกสาร (3.15) บริการอ่านในห้องสมุด (3.10) บริการยืม - คืน (3.02)

สำหรับปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษส่วนใหญ่นั้นพบว่า สารนิเทศในสาขาวิชาที่ต้องการมีไม่เพียงพอ สารนิเทศที่ห้องสมุดที่มีเก่าและล้าสมัย และระบบการจัดเก็บทรัพยากรห้องสมุดในปัจจุบันไม่ดีพอทำให้ยากแก่การค้นหา ปัญหาทั้ง 3 ประการนี้มีค่าร้อยละสูงกว่า 83 ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาในระดับปานกลางสำหรับอาจารย์ แต่นักศึกษาเห็นว่า ปัญหาสารนิเทศในสาขาวิชาที่ต้องการมีไม่เพียงพอ เป็นปัญหาระดับค่อนข้างมาก ส่วนอีก 2 ปัญหาเป็นปัญหาระดับปานกลาง

จากผลการวิจัยพบว่าในส่วนของการใช้บริการของอาจารย์นั้นสอดคล้องกับสมมติฐานคือการใช้บริการยืม - คืน ส่วนการใช้บริการของนักศึกษานั้นไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เนื่องจากนักศึกษาใช้บริการอ่านในห้องสมุด สำหรับปัญหาในการใช้บริการสารสนเทศคือ สารสนเทศมีไม่เพียงพอซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุดมหาวิทยาลัยเอกชน

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศตลอดจนการบริการของห้องสมุด ของมหาวิทยาลัยเอกชน ให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ดียิ่งขึ้น โดยดูความต้องการที่มากที่สุดทั้งรูปแบบ ภาษาและความทันสมัยในแต่ละสาขาวิชา

2. ข้อเสนอแนะต่อการวิจัยในอนาคต

เพื่อให้การนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะได้มีการศึกษาในแนวทางดังต่อไปนี้คือ

2.1 ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่งเป็นการเฉพาะกรณี (Case study) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดทรัพยากรและปรับปรุงการบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในมหาวิทยาลัยเอกชนแต่ละแห่ง

2.2 ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาคณะอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดทรัพยากรสารสนเทศและการบริการของห้องสมุดให้สนองตอบความต้องการของผู้ใช้มากยิ่งขึ้น

2.3 ศึกษาความต้องการและการใช้สารสนเทศของอาจารย์และนักศึกษาเฉพาะสาขาวิชาที่เปิดสอนในคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชน เช่น สาขาวิชาการตลาด (ซึ่งเป็นสาขาวิชาที่เปิดสอนในคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนทุกแห่ง) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการจัดทรัพยากรสารสนเทศและการบริการของห้องสมุดให้ตรงกับความ ต้องการของผู้ใช้เฉพาะกลุ่มมากยิ่งขึ้น